

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Szeptemberi beköszöntő

I skolákban, egyetemeken, könyvtárakban, ahol a tanulás és a tudomány művelése a mindennapi élet része, a szeptember az újrakezdés hónapja. Ezt fogják tapasztalni az állatorvos-tudomány iránt elkötelezett kedves olvasóink, ha a kampuszon belül a Rottenbiller utca felé vezet útjuk.

- Már a kertből jól látható, hogy hamarosan megújul – a téglaburkolaton előtűnő minták szépségével, a kecses díszítőelemek épségével, a Zsolnay kerámiák élénk színeivel büszkélkedhet – az egykori központi, ma D épület, a Könyvtár.

- Megújult név áll a számlákat igazoló pecséten: **Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár**. Az elnevezés felépítése – szándékaink szerint – nemcsak az új szervezeti hovatartozást jelöli meg, hanem utal arra is, hogy ez a Könyvtár egyedi feladatot tölt be: a hazai állatorvos-tudomány művelőinek közös infrastrukturális intézménye, és egyben szakterületén az Országos Dokumentumellátó Rendszer része.

- A harmadik, apró változtatást a számlák, levelek aláírójának nevében észlelhetik leg hamarabb, és „Ki miben segít?” rovatunkban lesz látható. 2000. szeptember 1-jétől a Könyvtár új igazgatója **Szabóné Szávay Judit**.

Kérem, fogadják szeretettel és bizalommal az új vezetőt, akit Orbán Éva igazgatóhelyettes és valamennyi munkatársa segít munkájában. Felsőoktatási könyvtárakban szerzett szakmai tapasztalatai a fejlődés folyamatosságát garantálják.

A mezőgazdasági és állatorvos-tudományi területen eltöltött 38 évi könyvtári munka után – családi okok miatt – augusztus 31-ével átadtam a könyvtár igazgatását, befejeztem aktív pályafutásomat. Ígéretemhez híven nem csukom be magam mögött az ajtókat, mindig készen állok a segítségre ott, ahol szükség van rá.

Köszönettel tartozom a sorsnak, az egykori Egyetem, a mai Kar vezetésének, minden kedves kollégámnak, hogy húsz évig a hallgatók, oktatók, kutatók és a gyakorló állatorvosok szakirodalmi információs ellátását szolgálhattam az Állatorvos-tudományi Egyetemen.

A Könyvtár minden ügyfelének, olvasójának ezúton kívánok sok sikert és jó egészséget.

Üdvözlettel

Cserey Lászlóné dr.

Mi leszel ha nagy leszel?

Könyvtáros – mondtam én egy 10 éves minden öntudatával, miután megláttam a keszthelyi Georgicon Könyvtarat.

A sors úgy hozta, hogy pályafutásom során mindig kutatók és oktatók szakirodalomellátását voltam hivatva kiszolgálni. Hiszen ez a hivatás valóban szolgálat, minden tekintetben. A könyvtárosok megítélése gyökeresen megváltozott az elmúlt évtizedekben, de az információszolgáltatás és -továbbítás fontossága – legyen az bármilyen formában – nem változik.

Külön öröm számomra, hogy a jövőben az állatorvosok dokumentum- és információ-ellátására kell koncentrálnom. Öröm, mert magánemberként is állatbarát vagyok, és nagyon nagy felelősség, hiszen az állatorvosi gyűjtemény teljességére való törekvés a cél. Az állatorvosgyógyászat több évszázados múltjának emléke és a jelen fejlődő állattenyésztési tendenciája kötelez. Módszerek, diagnosztika, műszerek és mindehhez a napra kész információ európai szinten.

A kutatási és oktatási területek valamint az új diszciplínák időben való megismerése teszi lehetővé, hogy a jól felkészült könyvtár (és könyvtáros) megfelelhessen az igényeknek.

A legfontosabbnak azt tartom, hogy minden pályázati lehe-

tőséget megragadva megtartsam és tovább bővítsem az legszükségesebb adatbázisok körét, és a folyóiratok full-textes elérését maradéktalanul biztosítsam.

Remélem, hogy a könyvtár magas színvonalú szolgáltatásait megtartva, a bel- és külföldi szakmai kapcsolatokat továbbépítve meg szolgálom az előlegzett bizalmat. Ezért a legmeszebbmenőkig arra szeretnék törekedni, hogy a vezetésem alatt álló könyvtár megfeleljen az egyetemi elvárásoknak és az új kihívásoknak.

Ezúton szeretnék valamenyny állatorvosnak, az egyetem minden oktatójának, kutatójának és hallgatójának sikeres, eredményekben gazdag munkát kívánni.

Szabóné Szávay Judit
könyvtárigazgató

Termokauter, orvosi oklevél, viaszló

Az elmúlt időszakban több más vendég mellett nagy oktatóink leszármazottai tisztelték meg látogatásukkal és adományokkal a könyvtárat és annak régi gyűjteményeit. A fiak, unokák, dédunokák látogatása abban az intézményben, mely édesapjuk, nagyapjuk számára az „alma mater”, valamennyiünk számára felemelő élmény volt. Adományaik állatorvos-történeti emlékeinket és a levéltári forrásainkat gyarapították. Találkozhattunk dr. Nádaskay Béla ükunokájával és dédunokájával, Porázik Lászlóval és Porázik Adriennel. Vendég volt dr. Aujeszky Aladár unokája, Aujeszky Lenke. Brazíliából, a családjával együtt jött el Hutyra Ferenc dédunokahúga (dédapjának testvére volt Hutyra Ferenc), dr. Hutyra Valéria, aki São-Paulóban állatorvosnő. Olvasószolgálati munkánk során egy kutatói kérdés

megválaszolása hozott össze bennünket dr. Kómár Gyula professzor fiával.

A múzeumban is kiállított termokauter¹ valaha dr. Kómár Gyula sebészprofesszorunk műszere volt, készítője a Trummel cég (Trummel Emil Budapest, Rottenbiller u. 8.). Fiától, id. dr. Kómár Gyula nyugalmazott főállatorvostól kaptuk meg, aki a későbbiek során a levéltárnak adta a birtokában lévő Kómár-Urbányi iratokat az 1950-es évekből, és az 1936-1972 közötti időszak egyik érdekes forrását: az állategészségügyi rendészeti és járványvédelmi nyilvántartásokat.

Aujeszky Lenke nagyapja levelezését, valamint Aujeszky Aladár 1892-ből való orvosi diplomáját adományozta. A diplomán Fodor József, Korányi Frigyes, Eötvös Loránd, Hőgyes Endre aláírása olvasható. Az „Új karboglycerines oltóanyag kutyák veszteség elleni preventív oltására 1932. évi termelési eljárás főbb mozzanatai” című összefoglaló is általa került birtokunkba². Fényképtárunkat gyarapította több egykorú – köztük az Aujeszky Aladár temetéséről készült – felvétel is. Az Aujeszky-féle betegség névadó tudós kutatóját 1933-ban az akkori Főiskola központi épületéből kísérték utolsó útjára.

Az ún. Opfer (viaszsertésszobrocska) mellett a Múzeum tárlójába kerülhetett egy másik fogadalmi ajándék is. A piros viaszló napjainkban készült ugyanabban a Hipp viaszöntőműhelyben, mely már a XVIII. században is fennállt. Dr. Csaba Nikolaus Nemes, a Németországban praktizáló orvos ajánlotta fel gyűjteményünknek.

Néhány érdekességet villantottunk fel gyűjteményeink új darabjaiból. Az állatorvoslás múltjának tárgyi emlékeit őrző Múzeumban előzetes időpont-

egyeztetést követően szívesen mutatjuk meg ezeket hallgatógunknak és más látogatóknak is. Jöjjenek és hívogassanak másokat is! (D. A.)

¹ A műszerről részletesen Plósz Béla: Általános sebészet. (1903) c. munkájában olvashatunk.

² Levéltárunk 104. fondjában (Aujeszky Aladár iratai) helyeztük el ezeket a dokumentumokat.

Fotókiállítás a könyvtárban

2000. szeptemberétől decemberig „Egy éves nyár” címmel **Kasza Csongor** szigorló állatorvostan-hallgató Ausztráliában, Thaiföldön és Szicíliában készült természetfotóiból látható kiállítás az Állatorvostudományi Könyvtár olvasótermében.

A kiállítást a Foto Porst támogatta.

Új virtuális könyvesbolt

A BABILON idegen nyelvű könyvesbolt 2000. augusztus 25-én megnyílt az interneten.

Kínálata az ország legnagyobb idegen nyelvű kereskedelmi könyvraktár-bázisára épül. A vásárlást nem kell néhány perc alatt befejezni, 7 napon át rendelkezésre áll a „kosara”, hogy válogasson vagy kivegyen könyveket belőle, mielőtt a pénztárhoz fáradsz. Nincs jelszó, nincs belépési kód. A könyvesbolt a következő címen található meg:

<<http://www.my-shop.hu/babilon/enter.html>>

Az idegen nyelvű könyvek megvásárolhatóak átutalással vagy bankkártyával. Ez utóbbi fizetési lehetőséget az Inter-európa Bank biztosítja. 10.000 forintos vásárlási érték felett díjtalan a házhozszállítás. (Sz. N. A.)

Fájdalomkezelés a kisállatpraxisban
I. Általános kérdések
 Válogatott bibliográfia

- ABEYNAYAKE, P.:** Management of pain in dogs and cats using nonsteroidal anti-inflammatory analgesics. = *Aust. Vet. J.* 1997. 75. 5. 353.
- ALEF, M. – OECHTERING, G.:** Anästhesie und Analgesie bei Traumapatienten. = *Praktische Tierarzt.* 1996. 77. Sondernummer, 89-92.
- BALMER, T. – CURWEN, A.:** Analgesia in cats. = *Vet. Rec.* 1997. 140. 16. 435.
- BUBACK, J. L. et al.:** Comparison of three methods for relief of pain after ear canal ablation in dogs. = *Vet. Surg.* 1996. 25. 5. 380-385.
- CAPNER, C. A. et al.:** Current British veterinary attitudes to perioperative analgesia for dogs. = *Vet. Rec.* 1999. 145. 4. 95-99.
- CARROLL, G. L.:** Analgesics and pain. = *Vet. Clin. North Am. Small Animal Practice.* 1999. 29. 3. 701-717.
- DOHOO, S. E. – DOHOO, I. R.:** Attitudes and concerns of Canadian animal health technologists toward postoperative pain management in dogs and cats. = *Can. Vet. J.* 1998. 39. 8. 491-496.
- DOHOO, S. E. – DOHOO, I. R.:** Factors influencing the postoperative use of analgesics in dogs and cats by Canadian veterinarians. = *Can. Vet. J.* 1996. 37. 9. 552-556.
- DOHOO, S. E. – DOHOO, I. R.:** Postoperative use of analgesics in dogs and cats by Canadian veterinarians. = *Can. Vet. J.* 1996. 37. 9. 546-551.
- FIRTH, A. M. – HALDANE, S. L.:** Development of a scale to evaluate postoperative pain in dogs. = *JAVMA.* 1999. 214. 5. 651-659.
- FOX, S. M. – TRANQUILLI, W.:** Painful decisions: when and how to treat pain. = *Irish Vet. J.* 1999. 52. 10. 553-562.
- GAYNOR, J. S.:** Pain management: ensuring a fair profit from a valuable service. = *Vet. Med.* 1999. 94. 4. 358-362.
- HANSEN, B.:** Pain. = *Semin. Vet. Med. Surg. Small Animal.* 1997. 12. 2. 55-142.
- HELLYER, P. W.:** Minimizing postoperative discomfort in dogs and cats. = *Vet. Med.* 1999. 94. 3. 259-266.
- HELLYER, P. W. – GAYNOR, J. S.:** Acute postsurgical pain in dogs and cats. = *Comp. Cont. Ed. Pract. Vet.* 1998. 20. 2. 140...153.
- JOHNSON, C.:** Chemical restraint in the dog and cat. = *In Practice.* 1999. 21. 3. 111...118.
- KARAS, A. Z.:** Sedation and chemical restraint in the dog and cat. = *Clin. Techn. Small Animal Practice.* 1999. 14. 1. 15-26.
- KRAMER, S. et al.:** Schmerztherapie bei Hund und Katze - klinische Erfahrungen mit Buprenorphin (Temgesic R). = *BMTW.* 1998. 111. 7-8. 285-290.
- KYLES, A. E. – RUSLANDER, D.:** Chronic pain: osteoarthritis and cancer. = *Semin. Vet. Med. Surg. Small Animal.* 1997. 12. 2. 122-132.
- LASCELLES, B. D. X.:** Current British Veterinary attitudes to perioperative analgesia for cats and small mammals. = *Vet. Rec.* 1999. 145. 21. 601-604.
- LASCELLES, D. – WATERMAN, A.:** Analgesia in cats. = *In Practice.* 1997. 19. 4. 203...213.
- MAMA, K.:** New options for managing chronic pain in small animals. = *Vet. Med.* 1999. 94. 4. 352-357.
- MATHEWS, K. A.:** Nonsteroidal anti-inflammatory analgesics to manage acute pain in dogs and cats. = *Comp. Cont. Ed. Pract. Vet.* 1996. 18. 10. 1117-1123. / Interpretive summary of Matthews, K. A. Nonsteroidal anti-inflammatory analgesics in pain management in dogs and cats. = *Can. Vet. J.* 1996. 37. 539-545.
- PASCOE, P.:** Local and regional anesthesia and analgesia. = *Semin. Vet. Med. Surg. Small Animal.* 1997. 12. 2. 94-105.
- QUANDT, J. E. – RAWLINGS, C. R.:** Reducing postoperative pain for dogs: local anaesthetic and analgesic techniques. = *Comp. Cont. Ed. Pract. Vet.* 1996. 18. 2. 101...111.
- SACKMAN, J. E.:** Pain and its management. = *Vet. Clin. North Am. Small Animal Practice.* 1997. 27. 6. 1487-1504.
- SAWYER, D. C. – QUIMBY, F. W.:** Pain control in small-animal patients. = *Appl. Anim. Behav. Sci.* 1998. 59. 1-3, 135-146.
- SCIENTIFIC abstracts from the 1995 American College of Vet. Anesthesiologists Meeting, held on October 20, 1995 in Atlanta, Georgia.** = *Vet. Surg.* 1996. 25. 2.
- SKARDA, R. T. et al.:** Sedation und Narkose bei Hund und Katze mit Herzkreislaufkrankheit. III. teil: Ventilation, Überwachung der Atmung, postoperative Schmerzbehandlung. = *SAT.* 1996. 138. 6. 312-318.
- SMITH, J. D. et al.:** Indicators of postoperative pain in cats and correlation with clinical criteria. = *Am. J. Vet. Res.* 1996. 57. 11. 1674-1678.

A fenti cikkekről könyvtárunktól másolat kérhető.
 (O. É.)

Toxikológiai információforrások a világhálón

Folyóiratok

- Archives of Toxicology** (TOC, eTOC, Kiv.)
<<http://link.springer.de/link/service/journals/00204/index.htm>>
- Drug and Clinical Toxicology** (TOC, Kiv.)
<<http://www.dekker.com/e/p.pl/0148-0545?frame>>
- Toxicologic Pathology** (TOC, Kiv.)
<<http://www.toxpath.org/toxpath.html>>
- Toxicological Sciences** (TOC, eTOC, Kiv.)
<<http://toxsci.oupjournals.org/>>
- Environmental Toxicology Newsletter** (TOC, Kiv.)
<<http://ace.ace.orst.edu/info/extoxnet/newsletters/ucdnl.htm>>
- Food Additives and Contaminants** (TOC, eTOC, Kiv.)
<<http://www.tandf.co.uk/journals/>>

Szervezetek és hivatalos szervek

- Society of Toxicology**
<<http://www.toxicology.org/>>
- World Health Organisation (WHO)**
<<http://www.who.int>>
- Chemical Industry Institute of Toxicology**
<<http://www.ciit.org/>>
- Számottevő linkgyűjteménnyel intézmények, adatbázisok, programok, laboratóriumok, levelzőcsoportok, kormányzati honlapjaihoz.
- Eurotox: Association of European Toxicologists**
<<http://www.uta.fi/eurotox/>>
- Scorecard**
<<http://www.scorecard.org/>>
- Itt is van egy szótár a szakszavakról, de maga a honlap sajnos csak az amerikai környezettel foglalkozik.
- Verifiable Estimates for Risk Assessment (VERA) program**
<<http://www.tera.org/vera/>>
- National Institute for Occupational Safety and Health**
<<http://www.cdc.gov/niosh/homepage.html>>

- U. S. National Library of Health**
<<http://www.nlm.nih.gov/>>
Toxline elérés, veszélyes anyagok listája.
American Chemical Society
<<http://www.acs.org/>>

Oktatási intézmények és egyéb

- Virtuális élettudományi könyvtár**
<<http://www.ohsu.edu/clinweb/wwwvl/>>
- Food Animal Residue Avoidance Databank (FARAD)**
<<http://www.farad.org>>
- Food and Drug Administration's Center for Veterinary Medicine (FDA/CVM)**
<<http://www.fda.gov/cvm/>>
- Toxicogenomics**
<<http://www.ciit.org/TOXICOGENOMICS/homepage.html>>
- Toxicology and Environmental Health Information**
<<http://sis.nlm.nih.gov/tehip.cfm>>
- Itt érhető el a **Toxnet (Toxicological Data Network)** a **Toxline (Toxicology Literature Online)**, a **HSDB (Hazardous Substances Data Bank)** is.
- Integrated Risk Information System**
<<http://www.epa.gov/iris/>>
- Szótár is található itt a betűszavak és rövidítések feloldásához. Itt érhető el még a **List of available Toxicological Reviews by substance name and Chemical Abstracts Service Registry Number (CASRN)** (PDF formátumban letölthető).
- ELCOSH Electronic Library of Construction Occupational Safety and Health**
<<http://www.cdc.gov/niosh/elcosh/elcoshom.html>>
- Elektronikus könyvtár a „munkavédelem” témában sok linkkel.
- Extension Toxicology Network (EXTOXNET)**
<<http://ace.orst.edu/info/extoxnet/>>
- Valóságos „linkparadicsom”, további toxikológiai információk kereshetők, adatbázisok lelőhelye. (V. P. É.) /TOC = tartalom, eTOC e-mailben rendelhető tartalom, Kiv. = kivonatok/ (A válogatás alapjául szolgáló gyűjteményt az 1999-ben végzett toxikológus szakállatorvosok bocsátották a könyvtár rendelkezésére.)

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA
Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár
Felelős kiadó: Szabóné Szávay Judit e-mail: mrszabo@univet.hu
Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: eorban@univet.hu
Szerkesztők: Haralyi Krisztina, Varga Zsolt
Cím: 1078 Budapest, István u. 2.
Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)
Fax: (06-1) 478-4227
Honlap: <<http://aromo.aszi.sztaki.hu/univet/>>
e-mail: library@univet.hu

